

FŐÉPÍTÉSZEK AZ ÖNKORMÁNYZATOKBAN

A fóliasátrak és az üvegházak ügye nagy vihart kavart tavasszal a sajtóban. Főként azért, mert engedélyköteles volta, valamint az országos településrendezési és építési követelményekről (OTÉK-ról) szóló kormányrendelet tervezett módosításának csúszása felkészületlenül érte a gazdákat, s a remélt támogatások elnyerésében is akadályok keletkeztek.

A kormányrendelet ugyanis megemelte a növénytermesztésre szolgáló építmények megengedett legnagyobb gerincmagasságának értékét 4,5 méterről előbb 6 méterre, majd 7-re, végül 9 méterre. Ez a mérték a mezőgazdasági területeken nem okoz gondot. Problémákat vethet fel azonban a hagyományos települési környezetben, különösen a földszintes beépítésű lakóterületeken, s azon belül is a kisebb telkeket tartalmazó területeken. Az önkormányzati törvénynek megfelelően ezekben az övezetekben a települési önkormányzat felelőssége és lehetősége, hogy egyértelműen meghatározza a megengedett legnagyobb építménymagasságokat – akár engedélyköteles, akár nem, akár beszámít a beépítettségbe, akár nem –, hiszen a helyi önkormányzati rendelet vonatkozik rá. Ahol a helyi rendeletek nincsenek meg (vagy nem szabályoznak teljeskörűen), ott a fóliasátrak és üvegházak létesítésére az építési törvény 18. § (2) bekezdésében előírt illeszkedési szabály vonatkozik, valamint az OTÉK általános előírások közül az 50. paragrafus, amelynek (2) bekezdése kimondja, hogy „az építményeket a helyszíni adottságoknak figyelembevételével

vel és úgy kell megvalósítani, hogy illeszkedjenek a környezet és a környező beépítés adottságaihoz, építészeti megoldásaikkal járuljanak hozzá a táj- és a településképi esztétikus alakításához”.

Az üvegházak és a fóliasátrak címben jelzett kérdéseiről szóló írást honlapunkon (www.onkorkep.hu-n) tanulmányozhatják a Tisztelt Olvasók. Az írás a történelmi előzményektől a felmerülő egészségügyi kérdéseket is érintve jut el a telepítés kérdéseiig, s tárgyalja azt a fennálló jogszabályi előírások idézésével, pontos hivatkozásokkal. Az építészeti szempontokon túlmenően a cikk foglalkozik az ingatlan-nyilvántartás és a földvédelem egyes vonatkozó előírásaival is. Különösen érdekes lehet a települési önkormányzatok számára az a fejezet, ami a helyi építési szabályzatok tartalmáról, a szabályozás lehetőségeiről szól, valamint a beruházók (építtetők) figyelemébe szánt szempontok említése, amelyek az építésügyi hatóságok, építésfelügyeleti vizsgálatok, ellenőrzések és a szomszédviták során is fontosak (iránymutatóak) lehetnek.

A növénytermesztést szolgáló építmények telepítése és intenzív hasznosítása – a jelenlegi körülmények között úgy tűnik – hazánk gazdasági érdeke. A többi szempont – a

Üvegházak és fóliasátrak településrendezési, építésügyi vonatkozásai

településképvédelem, a táji értékek megőrzése, a szomszédjogok tiszteletben tartása, a jogi játékszabályok, a társadalmi együttélés alapjainak – figyelembevétele, a hosszú távon való gondolkodás, a környezeti és egészségügyi kérdések (termelők és fogyasztók részére egyaránt) tiszteletben tartása mindannyiunk érdeke. Ehhez nyújt szempontokat a több szakterülettel egyeztetett írás, amelynek összegző javaslatait az alábbiakban olvashatják.

Javaslatok

Mindezeket összevetve a növénytermesztést szolgáló növényházak (üvegházak) és az ilyen rendeltetésű és ehhez hasonló kialakítású és használatú fóliasátrak a mezőgazdasági területen, a településrendezési eszközökben kijelölt beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi területre vagy a birtokközpontokba valók. Az előbbieket beépítési feltételeinek és mértékének meghatározása – az OTÉK-kal összhangban – a helyi szabályozás feladata, az utóbbit az OTÉK tartalmazza (helyben arról dönthet a település, hogy a közigazgatási határ mezőgazdasági

területfelhasználási részén, annak bizonyos területein megtiltja, illetve korlátozza a birtokközpontok kialakítását).

A lakóterületek közül jelentős mértékű telepítés csak a falusias lakóterületen jöhet szóba, s ott is csak akkor, ha a környezet adottságai, a táji, települési megőrzendő jelleg nem szól ellene. Ilyen lehet a szabolcsi almatermelő községek összefüggő tömbbelsői almáskertjei, de ez más tájon és más növénykultúrával is előállhat.

A helyi szabályozásnak mindenképpen figyelembe kell vennie a korábban már tárgyalt szempontokat, tehát pl. azt, hogy az alacsonyabb – a beépítési százalékba bele nem számító – építmények elhelyezését is szabályozhatja, csak nem a beépítési százalék meghatározásával. Az OTÉK egyértelműen utal arra, hogy a helyi jellegzetességeket az övezetekben (különösen építési övezetekben) érvényre lehet juttatni. A megközelítés, szállítás és a termesztés stb. miatt szükséges szilárd burkolatok a zöldfelületi minimum kellő meghatározásával szabályozhatók.

Külön kell szólni az üvegházak és a fóliasátrak árnyékoló hatásáról. Ez egyrészt a mezőgazdasági területeken azt jelenti, hogy a szomszéd termelését kedvezőtlenül befolyásolhatják (ezért kell jellemzően a szabadonálló elhelyezés), másrészt a lakóterületeken hasonló problémákat vehet fel.

Az árnyékoláson túl nem feledkezhetünk meg a kilátást és a rálátást elvevő szerepükről sem, s ugyanígy utca- és településképi szerepükről. E szempontok mindenkor egyedileg vizsgálandók és dönthetők el, az ott élők intenzív részvételével.

A telepítési szabályok meghatározásakor figyelembe kell venni, hogy ezek karbantartást is igényelnek, tehát telekhatárra nem telepíthetők még beépítésre szánt területeken sem. A növényházak és a fóliasátrak lényegesen gyakoribb karbantartást, tisztítást, javítást igényelnek, mint a hagyományos lakó- és gazdasági épületek és egyéb építmények.

A fentebb leírtak sok esetben a kizárás, a korlátozás, a mérséklés melletti érveket helyezték előtérbe, vagy legalábbis úgy érthető. Ezért befejezésül szükséges arra utalni, hogy a gazdasági, megélhetési szempontok igen fontosak (mert az az életünk egyik alappillére). Világjelenség az üvegházak létesítése, az általuk elfoglalt területek növekedése. Nem utolsósorban azért, mert ezáltal az időjárástól legalább részben függetleníthető a mezőgazdasági termelés. Az így létrejött területeken intenzívebb gazdálkodás folytatható, s ezáltal más területeken esetleg mérsékelhető a gazdálkodás (pl. környezetkímélő használat), vagy e területek az élelmiszertermelés helyett más célokra hasznosíthatók, például: energetikai vagy más ipari növények termesztése, erdősítés.

Körmendy Imre
A teljes cikket lásd
a www.onkornet.hu-n

Határtalanul

A XIII. Országos Főépítési Konferencia programja

Első meghirdetés – 2008. június 20. • *A konferencia időpontja*: 2008. augusztus 27–29. • *Az előadások helyszíne*: Nyugat-magyarországi Egyetem; Biotechnológiai Oktatási Központ Auditórium; Mosonmagyaróvár, Lúcsony u. 2. földszint • *Szekcióülések*: Nyugat-magyarországi Egyetem; Biotechnológiai Oktatási Központ Auditórium, illetve tantermek (60–70 fő) I. emelet • *Ebéd (reggeli) helyszíne*: Nyugat-magyarországi Egyetem étterme.

Augusztus 27.

9.00–17.00 Regisztráció a Biotechnológiai Oktatási Központ aulájában.

12.15 Ebéd az egyetem éttermében (folyamatosan, önkiszolgáló rendszerben).

13.15 Első köszöntés, kiállítás megnyitó a Biotechnológiai Oktatási Központ aulájában. MUT-tervek; Vándorkola tervei, NÉT-tagok építészeti rendezvényei bemutatása. Moson történeti belváros rehabilitációja – egyetemi hallgatók vizsgamunkái; *Szabó Miklós*, Mosonmagyaróvár polgármestere; *Kitley Tibor*, Mosonmagyaróvár főépítésze; *Philipp Frigyes*, Vác főépítésze, az Országos Főépítési Kollégium elnöke; *Lenzér Péter* egyetemi tanár, Ybl-díjas építész.

13.45 Magyaróvár belvárosi séta (*Dimény Gábor* és *Lenzér Péter* vezetésével). *Létszámtól függően 30–40 fős csoportokban.*

14.45 Autóbuszos kirándulás. Városnézés – a kétpólusú város: Moson történeti belváros. Ipartelep – Monarchiakori löpőgyár és tisztai lakótelep védett együttese. (A Monarchia legnagyobb hadiipari beruházása az I. világháború idejéből, olasz hadifoglyok építették). Vetített képes előadás az Olasz Kápolnában (*Előadó*: *Lenzér Péter*).

15.45 Szigetköz: Dunakiliti erőmű, Öreg-Duna – autóbusszal 15 km. (Az erőmű magyar-szlovák közös alkotás, osztrák hitelből épült...) Vadvízi kempingnél váltott csoportokban: motoros csónakázás a mellékágrendszerben kb. 20 perc; az erőmű megtekintése (*Kertész József* főmérnök – ÉDUVIZIG); íjászbemutató *Gmózer Zoltán* (www.grozerarchery.com) európai hírű íjkészítő részvételével; közben büfé.

19.15 Szigetköz ízei – Pannónia borai: vacsora Halászin, a Party Csárdában, a Mosoni-Duna partján: halászlé, halételek stb... szabadprogram a vízparton.

22.30 Visszaindulás Mosonmagyaróvárra a szálláshelyekre – autóbusszal 10–15 km.

Augusztus 28.

8.00 Regisztráció a Biotechnológiai Oktatási Központ aulájában.

9.00 Plenáris ülés a Biotechnológiai Oktatási Központ fő előadótermében (az aulában folyamatosan szponzorok bemutatkozása). A Konferencia köszöntése – vers.

Házigazda: *Szabó Miklós*, Mosonmagyaróvár polgármestere, *Kitley Tibor*, Mosonmagyaróvár főépítésze.

FŐÉPÍTÉSZEK AZ ÖNKORMÁNYZATOKBAN

A konferencia megnyitása:

Fővédnök: *Bajnai Gordon*, nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter; *Dr. Gyenesi István*, önkormányzati miniszter.

9.20 A konferencia nyitóelőadásai:

① *A magyar–szlovák kapcsolati kutatás fejlesztési-rendezési aspektusai: Prof. Dr. Rechnitzer János és Hardi Tamás (MTA RKK).*

② *A Nyugat-dunántúli Régió határon átnyúló kapcsolatai: Horváth Jácint (Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség).*

10.20 Főszponzorok előadásai.

Saint-Gobain Weber Terranova Kft.; Saint-Gobain Isover Kft.; Raab Karcher Tüzép Rt.

10.40 Kerekasztal-beszélgetés.

Ocskai Gyula ügyvezető, Ister-Granum Kft.; *Nógrádi László*, Lenti város polgármestere – MURÁNIA; *Körmendy János*, vezető főtanácsos, NYDRKH Állami Főépítési Iroda, Győr; *Viniczay Tibor*, Szentgotthárd polgármestere; *Kvarda József* Nagyszombat (Trnava) megye önkormányzatának alelnöke; *Visy Erzsébet* vagy *Paksy Gábor* – VÁTI; *Firtl Mátyás* megyei alelnök; *Agárdy Gábor*, Pozsony megye önkormányzatának alelnöke; *Domsits Károly*, Somorja (Szlovákia) polgármestere; *Pázmány Péter*, Nagyszombat (Szlovákia) polgármestere. Moderátor: *Keresztes Sándor* nyugat-dunántúli állami főépítész.

12.10 Főépítési Életműdíj és az Év Főépítései díj átadása. Átadják: Szabó Miklós polgármester, Philipp Frigyes kollégiumi elnök, Kitley Tibor főépítész.

12.30 A konferencia emléktáblájának avatása, emlékfá ültetése a Vár területén, a felújított Várpincénél.

13.10 Ebéd az egyetem éttermében – folyamatosan önkiszolgáló rendszerben.

14.00 Sajtótájékoztató – külön meghívó szerint; szponzorok bemutatkozása, napközben élelmiszeripari cégek termékbemutatója.

14.30 Szekcióülések a Biotechnológiai Oktatási Központ termeiben.

① *Lehetőségek.* Vezetik: *Papp Zoltán Tamás* – Sümeg város és Tapolca város főépítéssze; *Páli Zsuzsanna* – Fejér megye főépítéssze; *Ister-Granum Kft.* – európai együttműködési csoportosulás (szlovák-magyar); *Ocskai Gyula* ügyvezető – magyar-szlovén–horvát együttműködés (MURÁNIA); *Nógrádi László*, Lenti város polgármestere.

② *Problémák.* Vezetik: *Sáros László DLA* – szakértő főépítész; *dr. Sersliné Kócsi Margit* – Ferencváros főépítéssze; Magyar–osztrák együttműködés a Fertő-táj Világörökség fejlesztésében és fenntartásában *Körmendy János* és az érintett két nemzeti park képviselői, érintett polgármesterek; Magyar–szlovén–osztrák államhatáron – Szentgotthárd; *Viniczay Tibor* polgármester.

③ *Nagyító.* Vezetik: *B. Nagy Helga* – Dorog főépítéssze; *Krizsán András* – Pula főépítéssze; Pozsony és Győr határon átnyúló kapcsolatai; *Kvarda József*, Nagyszombat (Trnava) megye önkormányzatának alelnöke; Magyar–szlovák területrendezési együttműködés (Miskolc–Kassa térség); VÁTI (Visy Erzsébet vagy Paksy Gábor); helyi kistérségi (Rajka, Dunakiliti, Hegyeshalom stb.) polgármesterek.

16.30 Szabadprogram. Találkozási pont a Vár területén, a Várpincében lévő szigetközi halászlát kiállítás, az akváriumterem, az étterem a konferencia résztvevőinek szabadon látogatható, a Vár tavon gondolázás.

19.00 Hangverseny a magyarvári Szt. Gotthárd templomban (Szt. László tér).

20.00 Fogadás az egyetem dísztermében. Köszöntőmond: Szabó Miklós, Mosonmagyaróvár polgármestere; *Prof. Dr. Schmidt Rezső* dékán NYME. Állófogadás, kulturális műsor, zene.

Augusztus 29.

9.00 Fórum a Biotechnológiai Oktatási Központ előadótermében. *Előadások: Dr. Szaló Péter* szakállamtitkár, NFGM – Aktualitások; *Fegyvernek Sándor* országos főépítész, NFGM – Az országos főépítész; *Dr. Tompai Géza*, főosztályvezető NFGM – Aktualitások még.

10.10 Plenáris vitafórum az elhangzott előadások témakörében; a szekcióvezetők rövid beszámolóit, javaslatok az ajánlásra. Moderátor: Philipp Frigyes, a kollégium elnöke.

11.20 A Főépítési Testület munkaértekezlete. Beszámoló az Országos Főépítési Kollégium egyéves munkájáról; Philipp Frigyes a Főépítési Kollégium elnöke; *Csohány Klára*, a „Főépítésszek az épített és természeti környezetért” Alapítvány kuratóriumának elnöke; *Zábránszky Pap Klára*, az Országos Főépítési Kollégium titkára; kollégiumi választás (leköszönő tagok helyett újak választása)

12.10 „100 éves a Wekerle” – kertváros-építészeti konferencia promóciója. *Gyulai István* főépítész.

12.20 Vándorzászló átadása.

12.30 A konferencia zárása.

12.40 Ebéd az egyetem éttermében.

13.30 Autóbusszos kirándulás: Határtalanul Ausztriába.

13.50 Látogatás Jánossomorján (15 km) a LEIER Kft.-nél (www.leier.hu). Szakmai előadás, gyárlátogatás, büfé.

15.05 Tovább busszal Podersdorf am See-be (30 km) útle nélkül.

15.55 Innen átkelés a Fertő-tavon hajóval Rust (www.rust.at) városába, menetidő 70 perc.

17.05 Városnézés Rusztban, az egykori magyar városban, amit ma a gólyák városának hívnak.

18.15 Hajóút Illmitzbe (30 perc) a vacsora helyszínére.

19.15 Vacsora, búcsúest.

22.00 Visszaindulás Mosonmagyaróvárra (45 km) a zöldhatáron át.

A konferencia résztvevői a Magyar Építész Kamara Továbbképzési Szakbizottságának akkreditációja alapján, 4 kreditponttal gazdagodnak.

Szakmai és technikai információk, jelentkezés:

Kitley Tibor, Mosonmagyaróvár város főépítéssze; 9200 Mosonmagyaróvár, Főu. 11. Mobil: 06-20-924-5156; Telefon: +36-96-577-846; 577-800/146; **E-mail: foepitesz@mmovar-ph.hu; Honlap: http://www.mosonmagyarovar.hu;**

Szakmai tájékoztató:

Zábránszky Pap Klára, az Országos Főépítési Kollégium titkára; **E-mail: papklara@dunakanyar.net** Honlap: <http://www.foepiteszek.hu> B. Nagy Helga, az Országos Főépítési Kollégium Konferencia Munkacsoport támafelölőse; **E-mail: bnagy@ornus.axelero.net; Honlap: http://www.foepiteszek.hu; Mobil: 06-70-456-2099**

REGISZTRÁCIÓS LAP

Mosonmagyaróvár, 2008. augusztus 27–29.

XIII. ORSZÁGOS FŐÉPÍTÉSZI KONFERENCIA

SZEMÉLYES ADATOK

Név: _____
 Beosztás, foglalkozás: _____
 Hivatal, cég neve: _____
 Hivatal, cég címe: _____
 Levelezési cím: _____
 Telefon: _____
 Telefax: _____
 E-mail cím: _____
 Kamarai tagsági szám: _____

SZÁMLÁZÁSI ADATOK

Név: _____
 Cím: _____
 Számlaszám: _____
 Adószám: _____

EGYÉB INFORMÁCIÓK

Gépkocsival érkezik: _____
 Érkezés várható ideje: _____
 Egyéb kérés: _____
 Dátum: _____ Aláírás: _____

P.H.

JELENTKEZÉSI LAP

2008. 08. 27–29. ALAP RÉSZVÉTELI DÍJ (Tartalmazza a szakmai programokat, étkezést: 25 000 Ft. Nyugdíjas résztvevőknek: 10 000 Ft)

ELLÁTÁS	Ár
2008. 08. 27.	
Ebéd ☐	0 forint
Vacsora – a kirándulás keretében, költség ott ☐	0 forint
2008. 08. 28.	
Reggeli – ha a szálláshelyen nem biztosított (500 Ft) ☐	0 forint
Ebéd ☐	0 forint
Vacsora – az esti állófogadás keretében ☐	0 forint
2008. 08. 29.	
Reggeli – ha a szálláshelyen nem biztosított (500 Ft) ☐	0 forint
Ebéd ☐	0 forint
Vacsora – a kirándulás keretében, költség ott ☐	0 forint

SZÁLLÁS

2008. 08. 27.
 Szálláshely: _____
 Szoba típusa és ára: _____

2008. 08. 28.
 Szálláshely: _____
 Szoba típusa és ára: _____

2008. 08. 29.
 Szálláshely: _____
 Szoba típusa és ára: _____

2008. 08. 27, 28, 29.
 Szobatársak: _____ 0 forint

KIRÁNDULÁSOK

2008. 08. 27.
 Városnézés – Dunakiliti erőmű – Halászi (5500 Ft/fő) _____
 Az ár a busz költséget, büfé és vacsoraköltséget (étel+ital), továbbá a motocsónakázás költségeit tartalmazza _____

2008. 08. 29.
 Jánossomorja – Podersdorf – Rust – Illmitz (4000 Ft/fő) _____
 Az ár a busz költséget és a vacsoraköltséget (étel+ital) is tartalmazza.
 A két hajóút költségét a Leier Kft. állja. _____

RÉSZVÉTELI DÍJ ÖSSZESEN:

Felhívás. Az Országos Főépítészeti Kollégium 13 év óta rendszeresen megszervezi a hazai főépítészek legrangosabb szakmai ösze-szejtvetelét, az Országos Főépítészeti Konferenciát.

A rendezvénynek az elmúlt években igen különböző adottságú és nagyságú települések sikeresen adtak otthont, a települési közösségeknek és a résztvevőknek egyaránt eredményesen.

A résztvevő 150–200 aktív főépítész a konferencia fő témacsoportja mellett eddig minden helyszínen nagy érdeklődést tanúsított a helyi értékek, eredmények megismerése iránt is. A rendezvényt a szakmához közvetlenül kapcsolódó sajtó mellett a helyi és az országos média is rendszeresen figyelemmel kíséri.

Az idei – Mosonmagyaróváron megrendezésre kerülő – XIII. Országos Főépítészeti Konferencia a külföldi meghívottakkal az első lépés a nemzetközi kapcsolatok megteremtésében és erősítésében.

A 2007-ben létrehozott „Főépítészek az épített és természeti környezetért” Alapítvány egyik kiemelt célja a konferencia szakmailag minél eredményesebb megrendezése.

A sikeres együttműködés előkészítése érdekében várjuk azon önkormányzatok jelentkezését, amelyek az Országos Főépítészeti Konferencia 2009., 2010. és 2011. évi helyszínül településüket – kerületüket – társrendezőként helyszínül ajánlják.

A részletekről az érdeklődőknek B. Nagy Helga főépítész (70/456-2099), az Országos Főépítészeti Kollégium Konferencia munkacsoportjának vezetője tud felvilágosítást nyújtani. További információk hamarosan a www.foepiteszek.hu honlapon is megtekinthetők.

A jelentkezéseket kérjük, hogy 2008. július 31-ig az Országos Főépítészeti Kollégium, NFGM 1880 Budapest, Pf.: 111. postacímre, valamint a papklara@dunakanyar.net e-mailcímmel juttassák el.

Kérjük azon önkormányzatokat, amelyek korábban felajánlást tettek, hogy a még aktuális jelentkezésüket szíveskedjenek megismételni e felhívás keretében.

Budapest, 2008. június 20.

Csohány Klára
 a „Főépítészek az épített és természeti környezetért” Alapítvány Kuratóriumának elnöke

Philipp Frigyes
 az Országos Főépítészeti Kollégium elnöke

A rovatot Zábránszky Pap Klára szerkesztette.

Megrendelő – 2008

Megrendelem az ÖN-KOR-KÉP című folyóiratot ..... példányban.
 Éves előfizetési díj: 7127 forint+ 2268 forint postaköltség
 Összesen: 9395 forint
 Számlázási cím: .....
 Szállítási cím: .....
 Kelt: ....., 2008. ....

Aláírás